

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15/CELOLETNO DIN 60/ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTNO/POGLASI PO CENIKU/POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150.
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VDRAVA V VČITELJSKI TISKARNI/ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO/ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČV-TEJO/POŠTINA PLACANA V COTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

V nesmrtnost . . . Poslednja pot naših herojev.

3. junija 1924 ne bo pozabil nihče, kdor ga je doživel v Ljubljani. Žarko Boltavzar, France Šlajpah in Stanko Žnideršič so odhajali počivati na veke, tja k Sv. Križu na zeleno ljubljansko polje, kjer je solnčni zahod in pokoj mrtvih mehak in otožnosladak kakor menda nikjer na svetu... Spremljali smo jih s solzami v očeh in z neutrušenim srdom v duši, a tudi s ponosom in s svečano hvaležnostjo, zakaj videli smo in vsak je videl, da že klije setev iz njih prelite krvi, da se njih daritvena smrt že izpreminja v novo, ključno in obetajočo življenje. Izza črnih pogrebnih kopren se je širila zarja zmagojoče ideje. Desettisoči, ki so stopali za krstami, izkazujoč palim borcem poslednjo ljubav, niso prišli samo iz sočutja in ne iz radovednosti; prišli so, kakor bi hoteli povedati mrtvim junakom, da je ta nenadni pogin trojice mladih življenj obudil mnogo vere, ki je spala, mnogo odločnosti, ki je oklevala, in da so strelji trboveljskih komunistov zagrmeli v naše jedno življenje kakor klic na vzbuno... V svetih ostankih naših pokojnikov je vsa poštena Ljubljana, vsa pošena Slovenija in Jugoslavija pozdravljala in priznavala idejo, ki je ozarjala njihovo življenje in njihovo smrt! In videli smo, da je ta javnost ogromna — da je ta odločujoča. Dan pogreba palih junakov je bil zgodovinski dan...

Na mrtvaškem odru.

Veža »Narodnega doma«, kjer so ležali Žarko Boltavzar, France Šlajpah in Stanko Žnideršič na mrtvaškem odru, je bila podobna svetišču. Tisoči in tisoči občinstva iz Ljubljane in vseh bližnjih in daljnih krajev dežele so prihajali kropiti žrtve trboveljskega napada. Negibno leže junaki v svojih krstah; obličja leže pokrita s tenčico, prsi, pred tremi dnevi še tako silne in polne življenja, so zdaj odete s prapori, za katere so pali. Šepet molitev se zlika z ihtenjem v genljivo harmonijo Va z ihtenjem v genljivo harmonijo poslednje ljubezni. Še kleni možje se ne ubranijo solz. Vsi čutijo, da se nam in vsem, vsem ugrabljeni trije, ki boljših še ni rodila domača zemlja... Drhteče roke sipljejo cvetje na krste; slapovi cvetja lijejo nanje, venomer, venomer, brez prestanka; vsa veža je polna venec in cvetic...

V srednji krsti leži France Šlajpah, njemu na levi Stanko Žnideršič, na desni Žarko Boltavzar. Ob krstah stražijo akcionaši s puškami, Sokoli z golimi sabljami in člani akademskih društev »Jadrana« in

»Triglava«. Ob znožu krst so položeni venci Orjun in sorodnikov, ostali so zunanji stojali. Vseh venec je 78 in preko 30 velikih šopkov. Več jih je prepletenih s trnjem; kako pretresljivi so v svoji boleštni pomembnosti! Napisi na trakovih se glase:

Slava junakom — Direktorium Orjune;

Svojoj junačkoj braći, žrtvama za Nacijo — Sumadijske Orjune; Junacima koji su pali za Nacijo — Oblasni odbor Orjune Zagreb; Padlim Junacima — Oblasni odbor Split;

Padlim trem junakom — Zveza posavskih Orjun;

Trboveljskim žrtvam — Triglavske Orjune;

Padlim borcem — Četniki Zveze ljubljanskih Orjun;

Našim borcem — Orjuna Železniki;

Trboveljskim žrtvam — Orjuna Kranj;

Padlim žrtvam — Orjuna Lesce;

Padlim žrtvam — Akademski klub Orjuna v Ljubljani;

Orjuna — Ziri;

Nedolžnim žrtvam — Ženska sekcija Zveze ljubljanskih Orjun;

Borcem Slobode — Orjuna Planina;

Žrtvam komunističnega atentata Šlajpahu, Žnideršiču, Boltavzerju — Mestna Orjuna Krakovo-Trnovo;

Trboveljskim žrtvam — Akcijona Radovljica;

Orjuna — Moste;

Hrabremu bojevcu za Nacijo — Mestni odbor Šiška;

Padlim junakom — Orjuna Vič;

Trboveljskim žrtvam za Nacijo — Mestna Orjuna Split;

Žrtvam naše misli — Orjuna Maribor;

Orjuna — Zagorje ob Savi;

Padlim bratom — Orjuna Celje;

Trboveljskim žrtvam — Orjuna Mirna, Dolenjsko;

Slava junakom — Orjuna Rakek;

Svojemu predsedniku in žrtvi za Nacijo — Orjuna Bled;

Orjuna in Sokol — Slovenska Bistrica;

Žrtvam za Nacijo — Orjuna Škofja Loka;

Padlim borcem — Akcijona Ljubljana;

Hrabrim padlim junakom — Orjuna Šoštanj;

Našim borcem — Orjuna Trbovlje;

Junacima za Nacijo — Uredništvo »Pobede«, Split;

Nenadomestljivemu souredniku bratu Šlajpahu v slovo — Uredništvo in uprava »Orjune«.

† Stanko Žnideršič neposredno, ko je izdihnil.

† Žarko Boltavzar ob nastopitvi smrti.

Z Vami v borbi in smrti — Savez dobrovoljcev;

Žrtvama Nacije — Narodna Odbrana;

Mrtvim junakom — F. Copelandova;

Neumrlemu tovarišu — Oficirji in podoficirji avijatičarji eskadrile Ljubljana;

Žrtvam narodne in državne ideje — Jugoslovansko Sokolstvo;

Zadnji »Zdravo« — Jeseniški Sokol;

Nepozabnemu bratu — Sokol Bled;

Svojemu bratu Boltavzerju — Sokol Šiška;

Zarku, svojemu voditelju — Sokolce Šiška;

Mučenikom za Nacijo — J. N. A. D. Jadran;

Dijaško društvo — Preporod. Narodnim žrtvam — Neodrešeni bratje;

Padlim junakom — Neodrešeni bratje;

Narodnim žrtvam — Načelstvo J. D. S.;

Nacionalnim borcem — Narodno-radikalna stranka;

Paloj braći — Dalmatinci;

Svojemu stanovskemu tovarišu — Sl. lekarniški gremij;

Svojemu članu — Čitalnica v Šiški;

Zarku na prezgodnji grob — Šišenski fantje;

Značajnemu tovarišu in prijatelju — Uradniki Kmečke posojilnice;

Padlim borcem za narodno idejo — S. K. Primorje.

Popoldne.

Že davno pred napovedano uro se je jel polniti trg pred »Narodnim domom« z množicami nacionalnega občinstva. Ves poln je trg ljudi in venomer dohajajo nove trume. Na levi ki so se razvrstile sokolske čete s starejšinstvom in prapori, za njimi Orjuna v kroju, na desni kulturna in politična društva, razne organi-

zacije in narodno ženstvo, v sredi zastopniki civilnih oblasti, celokupni oficirski zbor ljubljanske posadke in drugi ugledniki.

Ura je 17 in 36 minut... Še enkrat vas vidimo, ljubljani bratje — in nikdar več!... Pokrovi zakrijejo krste, zamolklo se razlegajo udarci kladiva, duše se trgajo od ihtenja, ki nastane v veži in se razširi na trg... Očetje frančiškani opravljajo turobne obrede... Nosilci dvignejo krste in jih prenese skozi špalir na vozove. Srca zamirajo; nastala je grobna tišina. Na pragu »Narodnega doma« se pojavi brat Vladimir Levstik in izpregovori z močnim, daleč slišnim glasom pretresljivo besedo slovesa in zaoblube:

Junaki!

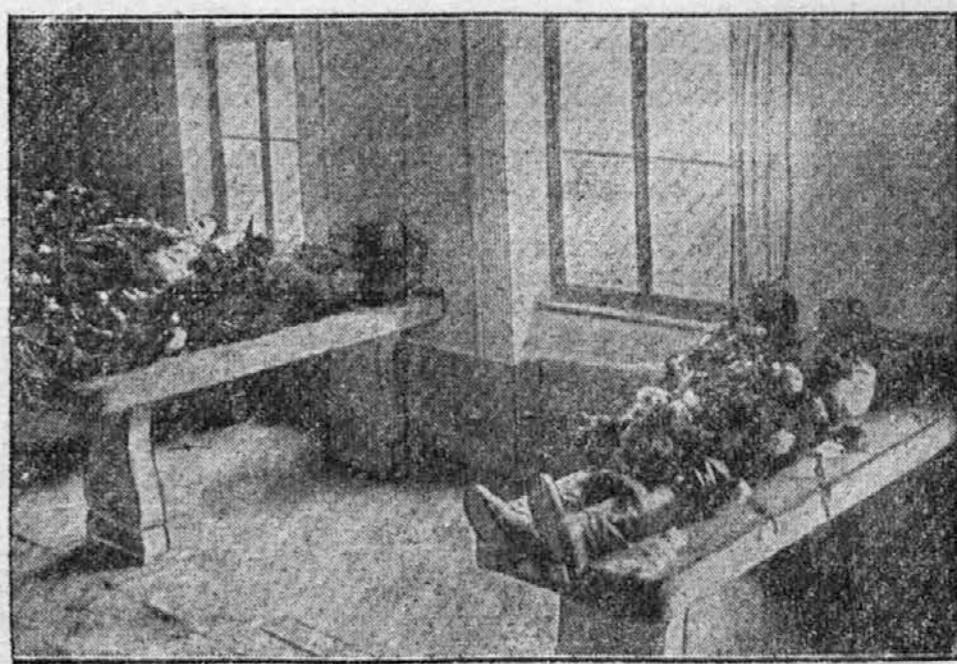
Tiho in ponosno ležite pred nami kot prvi iz vrst slovenskih Orjun, ki ste sprejeli zakrament viteške smrti v obrambi naših praporov, za slavo in srečo Nacije, za zmago naše neumrljive ideje.

Sveta so vaša mučeniška trupla, svete so vaše duše, ki zdaj plamene nad nami v sijaju vesoljne Luči, svet in svetel nam je vaš spomin. Zakaj boj, ki ga bijemo jugoslovanski nacionalisti, je boj Duha proti podli materiji, boj za rast in harmonijo proti močnem razkroju, boj za zdravje proti nemoči, boj za svobodo in srečo proti robstvu in zlu. Barve naših praporov in žarki naših idealov odsevajo voljo, ki jo je večni Stvarnik vdelnil človeškemu srcem kot prvobitno strast življenja, kot svoj neizpremenjeni zakon, po katerem se rodi in kateremu služi sleherni živa stvar. Njemu so dragi naši cilji, njemu so dragi vsi, ki se žrtvujejo zanje; njemu nad vsemi dragi ste vi. Vaša telesa bodo spala v težki zemlji tega nezdravnega naroda, vaše silne duše pa bodo sanjale tik ob srcu najvišjega Gospoda in Čelnika bojnih trum, dokler vas ne pozove na poslednji zbor, na zbor in na večno poveličanje vseh, ki so se prav borili!

Umrli ste za Nacijo, umrli ste za jugoslovansko stvar. Toda tvoja kri, brat Stanko, ni napojila neodrešene zemlje tvojih očetov; tvoja brat France, ni ne zaznamovala ne širila naših pretesnih mej; tvoja, brat Žarko, se ni razlila v hotenem in dobrodošlem boju z rojenimi sovragi Nacije in vnanjimi nenavidniki države, ki nam je poročstvo Njenega življenja. Vaša smrt je bila delo zavratnega Kajna; pali ste od roke svojih lastnih poblaznelih rojakov, od roke brezvestno zapeljanih de-

† France Šlajpah v mrtvašnici.

Žrtve v mrtvašnici pri sv. Krištofu.

men velja vam, živi bratje: značajno hotenje naše volje, ki ne pozna svojega dobička, ampak ki izčrpa sebe, da koristi narodu in domovini!

dr. Ernest Turk v imenu Saveza jugoslovenskih dobrovolcev: ki v kratkih, jedrnatih besedah pokaže, da so naši dobrovoljci da pripravljeno iti ramo ob ramo z nacijonalisti v boj in v smrt.

oblastni čelnik zagrebske Orjune brat Berislav Angjelinović:

Ne plakajmo, bratje! Na grobovih junakov se ne plaka! Junaci! Naše geslo je: zmaga ali smrt. Sklonite se, prapori, palim junakom v pozdrav! A ti, akciona: Mirno! Pozdrav na desno! Osveta je naša, pokojnikom večna slava!

Kri Znideršičeva, Štajpahova in Boltavzarjeva je prelita; naši drugovi, najboljši izmed nas, počivajo v svojih junaških gomilah.

Toda ne brez boja. Vi vsi, ki ste bili z nami na ta turbni in ponosni torkov večer, bodite pripravljeni. Strnimo se, pozabimo vse časne pomisleke in stojmo s trdo ного na braniku za večno Idejo!

Ideja bo kraljevala. Nacija bo živela večno, pa da gremo vsi za vami, Stanko, Žarko, France!

sti, ki bo ugotovila po zaslišanju prič vse, kar se je zgodilo. Ni pa mogel strpeti »Slovenec«, da črne rane in blede obraze naših junakov pokrje zemlja, na mrtvaški oder je začel bruhati svoje laži in klevete, blatil in sramotil je organizacijo, ki so ji bili pokojniki duševni voditelji, blatil je idejo, ki so zanjo dali svojo plemenito srčno kri trije naši najboljši.

Komunistični napadalci, ki so jo izkupili po prvi salvi, ki nam je učila neznanost gorje in neprecenljivo škodo, so »Slovenecem« dopisnikom nedolžne žrtve, ki so prišle usodne nedelje v Trbovlje, da obiščejo svoje sorodnike. Samo to je bil palim napadalcem namen v Trbovljah! Iz vseh krajev Slovenije so se ta dan sešli komunisti, da obiščejo svoje sorodnike v Trbovljah.

Naše javnost bo tudi znala presoditi one sorodniške obiske, ki jih »Slovenec« podčrtava in ki so veljali samo našim članom. Kdor obiskuje svoje sorodnike v tujem kraju, sedi v nedeljo opoldne pri njih v prijazen sorodniškem pomenku, ne hodi pa po ulicah in ne strelja na mirno idočo manifestante.

Licemersko vprašuje uvodnik v »Slovenec« z dne 4. t. m.: »Ni-li značilno, kako so se vedle oblasti ob pogrebu žrtve v Ljubljani in v Trbovljah?«

»Starčki in sorodniški obiski«, dragi »Slovenec« stoji na slabih nogah in ta obdolžitev pade nazaj nate kot laž, ki bi te moral pod svojo težo uničiti, če bi ljudje, ki sede v tvojem uredništvu imeli samo še iskrico ljubezni do resnice in pravice.

Ugotovili smo že in ponavljamo: Naša draga brata Stanko in Žarko sta pala pri prvi salvi razbojnikov, brat France pa je planil na napadalec in tudi takoj izgubil življenje. »Vrta starčka« sta imela nalogo, oziroma sta si stavila zadajo, da po prvih streljih kakor hijeni navelita na mrtve in jim pobereta prapore, že so bili ranjeni trije naši praporščaki, že so imeli napadalci v rokah en prapor, toda položaj naših ni zbegal, kakor je bil obupen, in ne verjamejo, da bi pod solncem dobili človeka, ki bi samo miroljubno svetoval starčkoma, da to ni njihov posel, starčka pa bi trgala prapore in suvala z dolgimi noži okoli sebe.

Evo različne, pobožni hinavec, zakaj oblasti delajo različne med pogrebom razbojnikov in pogrebom junakov! Kar pa se tiče mrtvega dečka, je šel med krlatce božje z našimi junaki vred, kakor je ž njimi vred zašel v križni ogenj z brega in iz hiše. Obžalujemo nedolžno dete, kakor obžalujemo naše nedolžne junake.

»Slovenec« od četrtka se seveda zopet toplo zavzema za trboveljske zahrbtne napadalce, ki jih slika kot žrtve orjunaškega izzivanja, obiskuje ranjence, ki jih slika kot najnedolžnejše ljudi, ki so jih samo ve-

sele Koračnice divizijske godbe zvyabile na mesto poboja.

Ranjenci zdaj seveda nimajo več orožja, pušk, revolverje in bombe so odložili in govore kot najmirnejšimi ljudje, ki so šli v Trbovlje obiskat svoje neveste, svoje očete in druge sorodnike. Na shode so deloma hodili, deloma ne; tisti, ki so hodili, pa niso čuli nikakega hujaskanja, opazili niso, da je na shodu Lemežev hlapec Klinc prekinil nenadoma svoj ščuvajoči nedeljski govor, pogledal na uro in zaključil shod, kar v sredi govora. Tedaj so se bili Orjunaši avno odpravili na pohod s postaje in je bilo treba hiteti na odrejeno mesto v zasedo. »Nedolžni« ranjenci, o tem ne vedo ničesar, bili pa so čudovito točno na mestu.

Zanimivo je, da niti eden ranjenec ne pove točno, kdo je začel prvi streljati. Kljub temu »Slovenec« trdi, da so prve strele oddali Orjunaši. Dvignjene repetirke to pa vsi videli, dasi naš predsednik sploh ni imel orožja, dasi se je pri pokojnih naših žrtvah našlo orožje še v žepu in dasi praporščaki med pohodom vsled težkih praporov sploh ne morejo nesti zastav z eno samo roko. Drugih Orjunašev pa še ni bilo na mestu, ko so pali prvi strelji, Karsneje se je pač lahko videlo dvignjene repetirke, ker gros naše čete ni mogel streljati v gnečo, ne da bi ogrožal svojih, zato se po salvi razbojnikov in po eksploziji bombe dvignil orožje v zrak, kdor ga je pač imel.

Kako brez krivde so naši ljudje na pokolju pričala dejstvo, da sta bila oblastni čelnik Stanko in oblastni predsednik Kranjec v Trbovljah že od sobote popoldne, da pozvesta na licu mesta, se-li pripravljata kak napad. Dobila sta zagotovilo, da je vse absolutno varno, tako da je naš predsednik smatral odveč, da bi si bil preskrbel soloh kako orožje za obrambo. Resnica nad vse! Pobožni uredniki, kdo gre na organiziran pokol brez orožja? Naš predsednik, ki je vodil sprevod, ni bil oborožen, dasi priznamo, da njegova pest zaleže za marsikak revolver, nasprotniki pa so imeli karabinke, kar je ugotovljeno uradno na enem izmed naših junakov, imeli so revolverje in bombe, ki njih pokov tudi pobožno zavijanje ne bo moglo utajiti.

Očitek, da se naša organizacija da zlorabljata v interesu raznih političnih strank, smo zavračali že tolikokrat in tako utemeljeno, da se nam ne zdi vredno več ponavljati. Ako pa »Slovenec« uvodnik smatra idejnim krivcem krvavih trboveljskih dogodkov politične stranke, se to nas ne tiče, same stranke naj obračunajo s »Slovencem«.

Mi ponavljamo samo to: Izven vsake dvojbe je, da smo imeli mi v Trbovljah edini namen, razviti prapor organizacije, dognano je, da mi poboja nismo izzvali, jasno pa je tudi, da je bila naša reakcija na zahrbtan napad upravičeni in dolžni silobran.

Naj bo »Slovenec« in ž njim vsi obrekovalci uverjen, da bi se bila zadeva za napadalec iztekla malo huje, če bi bile naše čete le količkaj slatle, kaj se proti njim namerava. Kdor je poznal pale junake, njih osebnih pogum, njih neustrašeno duševno in orjaško fizično silo, ta ve, da jih je bilo mogoče pobiti samo iz črne zasede. In v tem dejstvu leži glavni dokaz naše in njihove nedolžnosti: Pali so, ne da bi bili skrivili komurkoli niti lasu na razbojniški glavi.

Preostalim ni ob strašnem trenutku kazalo drugega, nego da obranijo prapore pred onečaščenjem, cesar obojega se je bila družal že lotila, na čelu ji ona dva »starčka«, ki »Slovenec« plaka za njima.

Priporočamo vsem rodbinam KOLINSKO CIKORIJO izrsten oridatek za havo.

Preostali četniki so svojo dolžnost izvršili dobro: Pomandrali so v prah zahrbtne morilce, očistili pot, zasledovali hajduke globoko v šumo in korakali v trg k razvitiu, k edinemu smotru svojemu, Razvitiu je bilo izvršeno v redu.

Naši četniki so dokazali, da so redna vojska, dobro organizirana vojska, ki ruši vse pred seboj, samo da doseže svoj pravični in opravičeni cilj. Pod našimi okrvavljenimi prapori se zbira cvet jugoslovenskega nacjonalizma in »Slovenec« so sami tisti slepci in navneži, ki ne vedo, da je jugoslovansko narodno ujedinjenje in enotnost države izvršen fakt. Kdor čaka še na federalizem, ga bo čakal do pozne starosti, če pa se mu bo zahotelo tedaj še doseči mačeniško glorijsko trboveljskih »starčkov«, naj poizkusi trgati orjunaške prapore, naši praporščaki in četniki bodo odselej vedno na oprezu.

O justifikaciji razbojnika Fakina, ki si jo je »Slovenec« dopisnik izmislil na celem, prinašamo na drugem mestu uradno izjavo, ki jo je po nesporni ugotovitvi dejstev izdal naš Oblastni odbor.

Nepopolna bi bila naša replika na infamnosti katoliškega lista, ako se ne bi spomnili še izjave »Slovenec« uvodnika od srede, tičočee na moralne kakovosti Orjunašev. Uvodnik namreč pravi, da Orjunaši nimajo dovolj jasnih moralnih pojmov.

To trū »Slovenec«, ki je dobival denarno podporo, da je služil avstrijskim rabljem, ki je ob balkanskim vojni pisal v prid Turkom, dokler ga ni poučil o boljšem pokolju dr. Žitnik, to trdi list, ki leta in leta že ne ve več, kaj je resnica, to trdi glasilo stranke, ki podira državo, izpodkopava nje temelje in koje poslanci vlečejo mastne dljeta za svoje nedelo.

Nejasne moralne pojme očita »Slovenec« nam, ki o večini klerikalnih veljakov lahko rečemo: Evo tatu, ki si je pridobil milijone iz demobilizacijskega blaga, evo javnega preluštnika, ki pred očmi celega sveta lomil svetl zakon, evo ostudnega pijanca, ki na svojih veseljaških pohodih uničuje vozila mestne občine, evo zvodnika, ki daje svojo ženo v pohoto drugim, da mu iz te obrti dežuje denar v hišo!

Alli imajo pristaši vaše stranke, ki so obremenjeni s sedmimi poglavitnimi grehi, ki dan na dan prestopajo vseh deset božjih zapovedi, jasne pojme o moralni? Za vsako trditve vam vržemo v lice ime, najdete vi podobne nemoralne pege na naših članih!

Vsako sredstvo je »Slovenec« dobro, da opljuje in očrni Orjuno pred javnostjo. Še celo smrt nedolžnega dečka v Trbovljah je na prtil nam in to v času, ko v okolici Kostanjevice skušajo na vso moč zabašuriti onečaščenje dveh šolskih deklic, ki ga je zakrivila tonzurirana in maziljena oseba s svojimi posvečenimi tremi prsti, ki ž njimi še danes lomil telo našega Izveličarja na brezmejno pohujšanje naroda.

O, morala, resnica in pravica, samo pod orjunaškimi prapori še najdete zavetje, hčerke božje!

Poziv nacijonalistom Slovenije.

Po trboveljskih dogodkih se ljudstvo zgrinja pod prapore naših organizacij. Ze prvi dan po umoru naših junakov, se je zglašilo ogromno število novih članov. V terek so nam pošle tiskovine, dali smo tiskati nove, ki nam jih organizacije odnašajo kar sproti izpod stroja.

Boj infamiji!

V treh etapah je »Slovenec« prišel do sape in do poguma, da s podvojeno silo napelje trboveljske krvave dogodke na svoj mlin in uvede najostudnejšo kampanjo klevete zoper našo organizacijo. V ponedeljek je na uvodnem mestu razmeroma objektivno orisal potek dogodkov, v terek je ponovil izmišljotino o justifikaciji rudarja Fakina, v sredo pa je prekobil samega sebe in bruhal v elementarni zlobi na nas vso množino svojega gadjega strupa.

kovalcev in natolcevalcev, dokler ni zraslo v globok, neugasljiv srd do ljudi, ki pod krinko čuvarjev resnice in pravice skušajo zastrupiti javno mnenje proti nam in mu vcepiti predsodke, ki bi se ne dali več izruvati. Mi smo molčali iz ozira na žrtve, kojih rane so zijale v beli svet in kričale po osveti. Stisnili smo zobe v srdu, trudili smo se, da srd ne nadvlada naše globoke žalosti in čakali uradnega poročila o dogodkih. Mi se ne skrivamo, mi samo čakamo, da nastopi uradovanje obla-

1a. Portland cement

za Ljubljano in okolico razpošilja Tovarna cementa Zidani most

na vagonu in tudi manjše količine po ceni od: Din 72— za 100 kg franko sodi, Din 62— za 100 kg brez embalaze, Din 66— za 100 kg franko papirne vreče in sicer franko postaja Zidani most. Za kakovost Portland cementa prevzame ravnateljstvo vsako odgovornost.

Josip Krmpotić

kartonaža — tiskarna — knjigovoznica — raztrnica in papirna industrija

Naslov za Ljubljano poštni predat 165 Vir-Domžale, pošta Dob.

Položnice priložene!
Poravnajte in obnovite naročnino!!
Pridobivajte nove naročnike!!!
Podpirajte naš tisk!!!!

Darujte vsak po svoji močestvi za fond »ORJUNE«.

UPRAVA.

Službene oblike.

BRATJE ČETAŠI!

Povodom krvavega razvija prapora naše trboveljske Orjune ste bratje pokazali, da četaška ideja ni samo prazna fraza. Vsi naši prapori in mnogi od Vas so ta dan prejeli svoj ognjeni krst. Tekom svetovne vojne in tudi po njej sem imel dovolj prilike občudovati hrabrost in junaštvo. Bratje četaši, ki ste me zaklonili s svojimi telesi in me med pokanjem karabink in revolverjev, gromom bomb niste zapustili, vam, ki ste zavzeli sovražne pozicije in me spremljali v bojuem pohodu do slavnostnega prestera, kjer sem izvršil slovesni akt razvija kljub vsem zaprekam, kakor to gre naši bojni organizaciji. — Vam vsem občudovalec in polno priznanje!

Pomoz! Bog junaki!

Ferdo Kranjec.

ŽENSKI SEKCIJI!

Povodom veličastnega razvija prapora naše trboveljske organizacije je pokazala ženska sekcija, da tudi ona ne zaostaja za svojimi junaškimi in četaškimi. Kje je organizacija, ki bi imela take članice, da vkljub krvavi borbi, v smrtni nevarnosti vztrajajo do konca s svojimi vodstvom? Kje je organizacija, ki bi imela članice, da bi po vsem, kar se je zgodilo, ne strahče se groženj in nevarnosti, ostala zvesta svoji obljubi. Čast ostala vsem sestram, ki so videli, čast našo zmago.

Oblastni odbor.

POZIV NACIONALISTIČNI JAVNOSTI!

Nacionalistična javnost Slovenije je z impozantno udeležbo na pogrebu junaških naših treh bratov dokazala, da pravilno ocenjuje našo težko borbo in naše ogromne žrtve za Nacijo. Zahvaljeni vsi tisti, ki so izkazali poslednjo počast palim borcem.

Našlo pa se je mnogo plemenitih darovalcev, ki hočejo olajšati

Parna pekarna Jean Schrey
nasl.

Jakob Kavčič, Ljubljana

naznanja, da ima vsak dan večkrat

piznana najboljša sveže pecivo.

Telefon šte. 158.

bedno stanje našim ranjencem, osigurati življenske pogoje preostalim in postaviti spomenik na svetle grobove naših junakov.

Oblastni odbor je odredil, da se osnujeta:

Šlajpahov fond za sirote padlih in za ranjence ter

Fond za spomenik padlim žrtvam.

Ne dvomimo, da bodo darovalci našli obilo posnemovalcev, saj poznamo dobro srce slovensko, ki je že ob neštetihih prilikah dokazalo svojo plemenito darežljivost.

Pomagajte nam, bratje, v naši nesreči, kakor ste z nami delili po bratsko našo žalost! Dvakrat da, kdor hitro da!

Oblastni odbor Orjune za Slovenijo.

V naslednjem podajamo imena rodoljubov, ki so že priskočili na pomoč ranjencem in sirotam:

Oblastni odbor Orjuna za Slovenijo 5000 Din. Zbirka Simona Berliča iz Zagreba 500 Din. Ing. Dedek, Ljubljana 1000 Din. Cvetličarica Bajt, Ljubljana 200 Din. Neimenovani iz Učiteljske tiskarne 100 Din. Dr. Vladimir Borštnik, Ljubljana 30 Din. Ivan Levica, Ljubljana 20 Din. Skupaj 6850 Din.

Nadalje so darovali: Napredno učiteljsko kranjskega okraja 611 Din 25 para. Rakiško učiteljsvo 100 Din. Slovenska banka d. d. 5000 Din. Uradništvo Slovenske banke 2410 Din. Mag. Kolaf 1000 Din. Nabiralna pola gospe Medica 350 Din. Prej izkazanih 6850 Din. Skupaj 16.321 Din 25 para.

Za spomenik junakom:

N. N. (tvrška N.), Ljubljana 1000 Din. Športni klub »Ilirija« 500 Din. Neimenovani 300 Din. Skupaj 1800 Din.

Nadaljne darovateljce objavimo prihodnjic.

Darove sprejemajo vse Orjune, ki jih predkazujejo Ekonomski

Brzovozniki.

THE REX CO., Ljubljana.

Zahtevajte po vseh restavracijah in kavarnah prvovrstna špeciialna vina v steklenicah tvrdke GJURO VALJAK, Maribor, Grajska klet.

Orjuni, Ljubljana, Gledališka ulica 8. Zneski se lahko odpošiljajo tudi neposredno na Ekonomsko Orjuno. Za sprejemanje darov smo naprosili tudi nam naklonjeno dnevno časopisje, ki je naproseno, da ponatisna ta poziv.

Slike žrtv in žalne manifestacije se dabo v Oblaslnem odboru, Učiteljska tiskarna, Cema komadu 10 Din. Čisti dobiček je namenjen v korist preostalim po padlih junakih.

Poziv vsem obrotovalecm in domagocem. Ker se iz nam sovražne strani trdovratno obstoja na tem, da smo Orjunski v Trbovljah napadli nedolžne delavce, jih streljali itd., pozivljam vsakogar, naj se javi, če me je videl z orožjem v roki tekom napada. Izjavljam, da sem bil brez vsakega orožja. Javnost naj sodi, kdo je napadel, če sem bil jaz, vodja Orjunašev, brez vsakega orožja.

Inž. Ferdo Kranjec.

Naš pokret.

Mestna Orjuna Ljubljana ima uradne ure vsak delavnik od 6.—8. ure zvečer in vsako nedeljo in praznik od 10.—12. ure dopoldne v areni »Narodnega doma«.

Mestna Orjuna Braslovče ima v nedeljo t. j. 8. t. m. na Polzeli v kolodvorski restavraciji »Pri Jeleni« svoj »Žalni večer« s pričetkom ob 20. uri. Vabljeni so vse sosednje Mestne Orjune, in naklonjeno občinstvo. Na programu so razni govori in deklamacije. Pridite, da nam bo gorje olajšano vsi, ki ste padle tovariše poznali; oziroma veste ceniti njihovo veliko delo za nacionalno misel. Vstopnine nikake.

Stanovanjska sekcija. Odbor mestne organizacije Orjuna Maribor-Stadenci je ustanovil na svoji redni seji dne 19. majnika t. l. posebno stanovanjsko sekcijo. Naloga te sekcije bo, da ublaži, kolikor ji bo v moči, stanovanjsko mizerijo v Mariboru in okolici. Sekcija bo zbirala materijal o nepravilnem postopanju v stanovanjskih zadevah v vseh pogledih in bo znala potom Orjune energično postopati proti vsaki zlorabi, naj pride od koder hoče. Pozivamo vse brate in sestre, naj pomagajo sekciji pri tem zelo važnem socialnem delu z vso vnemo in vztrajnostjo. Da se delo sekciji olajša in da ne bo nepotrebnega razpravljanja, pozivamo brate in sestre, naj oddajo svoje točne informacije o praznih stanovanjih, o nepravilnem postopanju pri oddaji stanovanj itd., pismeno opremljene z opazko stanovanjske sekcije, v uradnih urah tajništva.

Napad. Nепrestano padajo naše žrtve. Ni se še usdla gomila nad Radočimom in Slausom, še plapo-

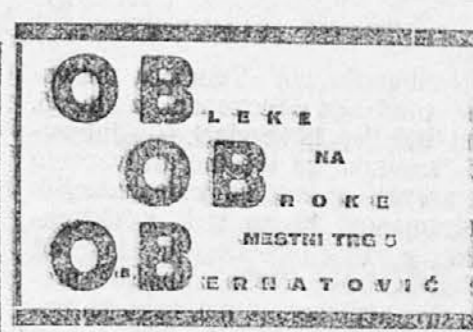
lajo po Ljubljani črni prapori za trboveljskimi junaki že zopet padajo strelji na naše vrste. Sprejeli smo iz Novega Sada steteči brzovoz:

»Po sokolski zabavi v Lenti je napadla iz zasede tri Orjunaše banda tridesetih oboroženih Smaovcev. Navzlic silni premoči sovražnikov so se borili naši hrabro. Težko je ranjen brat Borivoj Nešić, ki je v življenski nevarnosti, da se obrani, ranil glavnega napadalca Gjurjo Plavišiča, ki je podlegel rani. Ranjen je še en Smaovec.«

Tako je zopet pričela nadaljevati svoje prošlo delovanje Smao, ki ga je za hip prekinila smrt Radočičina in stopila s svojimi visokimi protektorji v eno fronto s komunisti proti strnjeni fronti Jugoslovenskih nacionalistov!

POZOR!

Mestne odbore, ki žele nabaviti kroje za svoje člane — prosim — da store to najkasneje do 15. t. m., ker za pozneje ni došla naročila ne morem prevzeti jamstva, da bodo gotova do Vidovega dne. Isto velja glede naročil za kark p a k c. — Peter Capuder, Ljubljana, Dalmatinova ul.

ITO pasta za čiščenje zob
 obrani zobovje lepo in zdravo.

Dr. Lemež omenja v svojem pismu, ki ga je priobčil »Slovenec«, da so Orjunaši o priliki nedeljskega obiska na stanovanju tega boljševičkega agitatorja ukradli njegovi ženi 400 dinarjev.

Njegova žena je prihitela takoj drugo jutro v urad, kjer služi in natančno pripovedovala svojim sosedilkan, kaj se ji je pripetilo, a o ukradenem denarju ni črnila niti besedice, čeprav se je trudila, da bi kolikor mogoče najbolj očrnila sovražno ji »Orjuno«.

Iz tega sledi, da se je trditve o tatvini rodila žele pozneje in to narbrž v britni Lemeževi butici.

ZAHTEVAJTE POVSOD
 samo najnovjši, najpopolnejši in najcenejši
VOZNI RED JUGOSLAVIJA
 ki obsega vse železniške, poštno, avtomobilne in parobrodne proge. Kurzna karla priložena.
 Cena samo 5 Din. — Preprodajalci 20% popust.
 Naročila sprejema
 Upravništvo »Orjuna«, Ljubljana, Frančiškanska 6.

EMONA BAR
 Nov izbran program!
 Otvoritev BARA ob 21³⁰ uri.
 Začetek programa ob 22. uri.
JAN FIALA
 kavarnar in restavrtar.

Za vse izraze sožalja, kakor tudi vsem tistim, ki so spremljali našega dragega nepozabnega
STANKOTA
 na njegovi zadnji poti, izrekamo najiskrenejšo zahvalo.
 Rodbine:
Znideršič, Trampuš, Pretner.
 Matenjavan, Kamnik, Bled.

Podpisani sorodniki umorjenega
Franceta Šlajpaha
 ravnatelja tovarne farm. izdelkov Kolb, I. tajnika obl. odbora Orjune
 Vam izrekajo tem potom prisrčno zahvalo za sožalje.
 V Ljubljani, dne 4. junija 1924.
 Meta Šlajpah, soproga. Nežka, hčerka. Franc in Marija Šlajpah, starši. — Rodbina Vidmar in ostali sorodniki.

Podpisani sorodniki umorjenega
ŽARKA
 Vam izrekajo tem potom prisrčno zahvalo za sožalje.
 V Ljubljani, dne 4. junija 1924.
 Žarko Boltauzer, višji davčni upravitelj, oča. — Fani Boltauzer, mati. — Roman, Branko, Nada, Zora, Silva, Draga, Franc, Milan, bratje in sestre.

Podpisani odbor izreka vsled preobložitve svojih članov z delom tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem tistim, ki so izkazali zadnjo počast našim nepozabnim trboveljskim junakom. Posebej pa se še zahvaljuje vsem onim, ki so nam s požrtvovalnim delom pripomogli k žalnoveličastni poslednji manifestaciji.
 Ljubljana, dne 6. junija 1924.
OBLASTNI ODBOR ORJUNE ZA SLOVENIJO.

ODGOVOR »SLOVENCU«.

Pod naslovom »Tempora mutantur« priobčuje »Slovenec« z dne 5. t. m. beležko, ki se glasi. — »Jutroviski« kandidat za mestno arhivarstvo in prevajalec večine najostudnejših šudromanov, ki so izšli v slovenščini, g. Vladimir Levstik, je pred nekaj letih v »Naših zapiskih« precej drugačne sonete pel, nego jih poje zadnja leta. —

Na ta izbruh separatistične mržnje reagiram le zato, ker tangira mojo organizacijo. Odgovarjam pa takole: Kandidaturo za mesni arhiv so priporočali nekateri gospodje iz golega človekoljubja, vzlic pomisleku, ki sem ga odkrito izrazil: da mi je kot jugoslovenskemu nacionalistu nemogoče služiti klerikalno-komunistični klik, ki danes sedi in bo morda nekaj dni še sedela na mestnem magistratu. Da ne užalim ne-sebične dobre volje teh gospodov,

sem formalno vložil prošnjo. Ne glede na nevarnost, da nastopi ta zamera sedaj, sem danes po »Slovenčevem« napadu primoran ugotoviti, da sem v svoji formalni prošnji nalašč tako izzivalno poudarjal svoje jugoslovensko nacionalistično mišljenje, da me je moral odkloniti vsak klerikalec, vsak socialist in vsak komunist. Med vsemi, ki so čitali prošnjo, se morda vendar najde poštenjak, ki mi to potrdi.

»Kar se tiče »šudromanov«, katere sem baje prevajal za podlistek raznih dnevnikov, ugotavljam: prvič, da je klerikalcu vse »šund«, kar ni tisti šund, ki ga sam prodaja za literaturo; drugič, da kot prevajalec ne morem odgovarjati za zahteve rokopisnega trga; da med podlistki, katere sem prevel, ni nobenega, ki bi z literaturno kvaliteto zaostajal za tem, kar danes reprezentira pri nas klerikalno literaturo.

In moji »sonetje« v »Naših zapiskih«! Napisal sem samo enega, kot nezrel fante. V stanju alkoholiziranosti, ki je trajala tri mesece nepretrgoma, in pod sugestijo nazorov pokojnega Ivana Cankarja. Vzlic svoji odkriti mržnji do g. profesorja Frana Ilesiča, ki je v mnogem skriv današnjega razdora med kulturiki, smatram ta sonet že mnogo let za prost pijanski insult, ki ne odgovarja niti mojim današnjim nazorom o dostojnosti niti mojemu kulturnopolitičnemu mišljenju. Čast mi mi je, da tem potem javno preključem, obžalujem in zavržem zadevni sonet in iskreno prosim g. profesorja oprostjenja, ne da bi drugače le količkaj popravil svoje obče mnenje o njem.

Vladimir Levstik.

Zažig komunističnega prapora. »Slovenec«, ki skuša na vsak način čimbolj omiliti podlo zločinstvo v

Trbovljah, ne štedi nobenega sredstva v ta namen. Ker jasno čuti, da se dejstva ne morejo meni tebi nič odstraniti iz sveta, laže, kot je zmožen le on. Da bi nekako opravičil napad na orjunaške praporje, je skoval bajko o zažigu komunističnega prapora v Zagorju. ki naj bi jo izvršili »orjunaški ekspoziti« v Zagorju. Prejeli smo demanti Zagorske Orjune, ki najodločneje zanikava to podlo obrekovanje, ki ga bo imel pobožni »Slovenec« še čast priobčiti ali pa doprinesiti svoje dokaze pred sodiščem, kamor bi nas vse s padlimi brati tako rad postavil.

Dr. Lemež taj. V svojem pismu, ki ga je priobčil dr. Lemež v »Slovenec« s kojim se hoče oprati trboveljskega zločina in s sofinzi dokazati svojo nedolžnost, trdi, da je njegova vest čista, kar bi bilo prav lepo. Mi pa tem pismu ne verjame-

mo, ker vemo prvič, da dr. Lemež sploh nima vesti, ker bi sicer tega pisma nikdar ne napisal, ki je direktna negacija onega junaštva, ki ga je na Jesenicah tolikanj proslavljaj; drugič pa ker nam je znano, da je dr. Lemež specialist, kot general dezertar, ki je še vedno zapustil svoje sodruge, ko jim je pričela trda presti. Ker poznamo dobro spomint g. doktorja vprašamo, kdo je na Jesenicah govoril nekako takole: »Vi, sodruzi ste preveč strahopetni, imate premalo poguma! Boste že videli, kaj bodo pa Trboveljčani danes naredili! Pričakujemo odgovora pa makar v »Slovenec«, ki bo osvetlil to izjavo.

Vsled pomanjkanja prostora smo za našo obrano potrebne stvari, danes priobčili samo najvažnejše. Ostalo nam je še mnogo gradiva, ki ga priobčimo v prihodnji izvanredni številki, dne 10. t. m.

TOVARNE ČEVLJEV

TRŽIČ (SLOVENIJA)

PETER KOZINA & Co.

Najnovjši izdelek ORIGINAL GOODYEAR WELTSHOE za gospode. — Za dame lahke galanterijske čevlje najboljše kvalitete v najmodernejših oblikah. — Izdeluje sedaj tudi higijenične čevlje za otroke.

Prodaja na malo in veliko:

v Ljubljani:

Breg št. 20,
Aleksandrova cesta 1,
Prešernova ulica (Seljak).

Podružnica:

ZAGREB
Račkoga ulica broj 3.

SVOJI K SVOJIM!

Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatica ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in ponikanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franco.

MERA KL

barve, mastila, lake,
kit, klej, emalle, čopiče in zajamčeno

čisti firnež

najboljše vrste nudi
tovarna

Medic-Zankl

d. z. o. z.

Maribor Ljubljana Novisad

podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

LJUBLJANA-MEDVODE

Prva slov. zidarska zadruga v Ljubljani.

Registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Pisarna v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2.

Tehnično vodstvo po oblastveno avtoriziranem gradbenem inženjerju.

Projektira in izvršuje vsa v stavbeno in inženjersko stroko spadajoča dela.

Delo solidno. Cene konkurenčne.

SLOGRAD

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Tel. inter. 180. Tel. inter. 180.

Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod.

Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložkami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, »silo«-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

Botri pozor!

Najboljše in najcenejše obleke za birmance v vseh velikostih in največji izbiri Vam nudi priznana solidna tvrdka

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA

Dvorni trg 3.

Vedno v zalogi angleško in češko sukno, elegantni modni vzorec, razno moško perilo in drugo manufakturno blago po konkurenčnih cenah.

Lister v vseh barvah, dalje surova svila, platno, panama rips, i. t. d. za obleko v ogromni izbiri.

Biagovolite si ogledati zalogo.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmodernejše urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno-ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

Časopisni papir

večja množina, se proda pri upravi lista.

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska c. 46. Tel. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderno leseno stavbo, ostrižja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furatirja.

Stroški pri uporabi bencina!

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj avto, traktor ali stabilni motor s patent.

HAG - generatorjem!

Vozi z ogljem!

Prospekte in reference daje:

JUGO-HAG

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica št. 24.

Telefon št. 560.

Stroški pri uporabi oglja!

TRGOVSKA BANKA D. D. LJUBLJANA

Podružnice:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 4.

Bržojavi TRGOVSKA.

(V LASTNI STAVBI)

Telefoni: 139, 140, 458.

Kapital in rezerve Din. 18.300.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Ekspoziture:

Konjice
Meža-Dravograd